

Xin chào tiền bối

Ở số lần này chúng ta sẽ cùng trò chuyện với 1 vị khách đã có kinh nghiệm làm kỹ sư ở rất nhiều quốc gia trên thế giới và hiện đang sống ở Melbourne - Úc. Hy vọng nội dung cuộc trò chuyện với tiền bối Vinh Quang Long lần này, các bạn sẽ có thêm nhiều thông tin từ người tiền bối trong việc học tiếng Nhật cũng như trong cuộc sống.

Anh Long sinh ra ở tp. Hồ Chí Minh nhưng hiện đang sống tại Melbourne, Úc. Là một kỹ sư anh đã đi rất nhiều nước, sử dụng nhiều ngoại ngữ để học tập và làm việc, anh có thể nói cụ thể hơn cho độc giả biết được không?

Tôi là người Việt gốc Hoa sinh ra ở Sài Gòn cũ. Khi là sinh viên năm thứ 1 khoa Cơ khí đại học Công nghiệp Phú Thọ tôi đã bỏ giữa chừng và sang Nhật học tiếng Nhật, sau đó theo học khoa máy công nghiệp tại trường đại học Himeji (tên trường lúc đó) và tốt nghiệp ở đây. Sau đó tôi đã đi nhiều nước để làm việc như Nhật Bản, Úc, Việt Nam, Trung Quốc, Đài Loan, Mỹ và các ngôn ngữ tôi đã sử dụng là tiếng Nhật, tiếng Anh, tiếng Việt và tiếng Trung. Tuy nhiên hiện tại ngôn ngữ chủ yếu tôi sử dụng là tiếng Anh và tiếng Nhật.

Anh đã học các ngoại ngữ này ở đâu, trong bao lâu và học như thế nào?

Tiếng Việt và tiếng Trung tôi đã học song song từ cấp tiểu học tới khi tốt nghiệp cấp 3. Tiếng Anh là ngôn ngữ bắt buộc trong trường trung học phổ thông tại Việt Nam thời của tôi. Còn tiếng Nhật tôi đã học khoảng 1 năm rưỡi tại trường quốc tế tiếng Nhật tỉnh Kansai do Bộ giáo dục tổ chức từ khi qua Nhật. Và từ khi chuyển qua Úc tôi lại bắt đầu học lại tiếng Anh.

Trong các ngoại ngữ mình biết, anh thấy có ngoại ngữ nào dễ học và ngoại ngữ nào khó học không?

Tiếng Việt và tiếng Trung có thể coi là ngôn ngữ mẹ đẻ của tôi nên với tôi không có vấn đề gì. Tuy nhiên các từ ngoại lai trong tiếng Nhật (katakana) lại là thử thách đối với tôi vì từ ngoại lai này được bắt nguồn từ Châu Âu và Bắc Mỹ sau đó được biến đổi sang tiếng Nhật nên gốc từ và cách phát âm rất khác tiếng Nhật thông thường. Tiếp đến là cách sử dụng kính ngữ tiếng Nhật cũng rất khó. Tôi rất hay bị nhầm lẫn khi sử dụng kính ngữ. Còn với tôi tiếng Anh lại dễ học một cách không ngờ. Số người nói tiếng Anh trên thế giới rất đông vì vậy nếu bạn có nói sai thì cũng không có gì kỳ lạ cả nên bạn hoàn toàn không phải lo lắng hay để ý nhiều khi nói tiếng Anh.

Sử dụng được nhiều ngôn ngữ theo anh có điểm gì có lợi?

Cũng giống như trong túi có nhiều loại tiền thối, sẽ rất tiện cho bạn khi bạn biết nhiều ngoại ngữ vì như vậy bạn sẽ có thể đi được nhiều nước.

Chắc công việc kỹ sư khi làm việc tại các nước khác nhau phải sử dụng các ngôn ngữ với nhiều từ chuyên ngành đã rất khó khăn, vậy theo anh Long thì có phương pháp nào để học tốt các ngoại ngữ không?

Các từ chuyên ngành khi chuyển từ ngôn ngữ này sang ngôn ngữ khác lại rất đơn giản nên chỉ cần có từ điển chuyên ngành là được. Hơn nữa các từ chuyên ngành thường chỉ sử dụng cho đúng chuyên ngành liên quan, ví dụ ở lĩnh vực oto nếu là công việc liên quan đến kỹ sư thì chỉ cần biết các từ chuyên ngành về cơ khí oto là được. Thực ra thì ngôn ngữ giao tiếp ở nơi làm việc quan trọng hơn là từ chuyên ngành, và việc học ngôn ngữ này chỉ có thể tự mình nhớ trong quá trình làm việc thôi.

Ngoài những điểm tốt thì việc học tập, làm việc và sinh sống ở nhiều quốc gia có sử dụng các ngôn ngữ khác nhau có gây cho anh khó khăn gì không?

Mỗi quốc gia khác nhau thì có nền văn hóa khác nhau, và việc hiểu và tôn trọng nền văn hóa, phong tục của quốc gia đó là rất quan trọng. Ví dụ như khi tôi đưa 1 đoàn Úc sang tham quan học tập tại Nhật Bản. Trong giờ chào cờ buổi sáng ở nhà máy chúng tôi tới có 1 người gốc Á trong đoàn Úc đã đứng khoanh 2 tay trước ngực và điều này đã khiến giám đốc người Nhật của nhà máy rất tức giận. Lúc đầu tôi cũng không hiểu tại sao lại như vậy nhưng sau đó tôi tìm hiểu ra thì việc đứng khoanh tay trước ngực trong giờ chào cờ sáng là hành động mang ý nghĩa xấu. Thế nhưng ở Việt Nam việc khoanh 2 tay trước ngực lại là thể hiện sự tôn trọng đối với người lớn tuổi hơn. Đúng là chỉ là 1 hành động nhỏ nhưng có thể gây ra hiểu lầm rất lớn và điều này làm tôi thấy khó khăn nhất khi hoàn nhập văn hóa các nước.

Thế hệ trẻ ngày nay đang sống trong 1 xã hội toàn cầu hóa, vậy anh có lời khuyên nào tới các bạn trẻ về những điều cần lưu ý khi sống và làm việc trong môi trường văn hóa khác biệt không?

Chúng ta có thể hòa nhập với bất kỳ nền văn hóa nào nếu chúng ta vượt qua rào cản của lý trí. “Vượt qua rào cản của lý trí” là việc vượt qua rào cản khác biệt về các yếu tố chủng tộc, quốc tịch, tôn giáo, tín ngưỡng mà coi “con người đều giống nhau”. Chúng ta sẽ không còn sự phân biệt như “tôi là người Việt Nam”, “bạn là người Trung Quốc” hay “anh ấy là người Nhật”. Việc làm này tuy không đơn giản nhưng chúng ta hãy cùng cố gắng.

Anh có lời khuyên hay thông điệp gì muốn gửi tới cho các bạn học sinh, sinh viên đang học tiếng Nhật không?

Nhật Bản là 1 quốc gia rất phát triển. Để có thể xây dựng mối quan hệ giao lưu với Nhật Bản thì tiếng Nhật là một công cụ rất cần thiết. Vì vậy các bạn hãy bỏ qua những khó khăn mà cố gắng học tiếng Nhật một cách vui vẻ và hiệu quả. Chắc chắn điều đó sẽ giúp ích cho các bạn.

シンチャオ大先輩

今号は、現在オーストラリアのメルボルン在住で、これまでいろいろな国でエンジニアとしてお仕事をしてくられた方にお話を伺いました。日本語学習者の先輩として、そして人生の先輩としてのお話をぜひみなさんに読んでいただけたらと思います。インタビューに答えてくださったのは、香川龍（Vinh Quang Long）様です。

◆ 龍さんはホーチミンご出身で、現在はオーストラリアのメルボルン在住。エンジニアとしてこれまでいろいろな国でいろいろな外国語を使って留学やお仕事をしてくられたということですが、今までどんな国でどんなことばを使って生活なさいましたか？

私は、旧サイゴンで生まれ中国系のベトナム人でした。ベトナムの Phu Tho 工業大学電気科 1 年生を中退し日本へ渡り日本語を勉強し姫路工業大学(当時の大学名)の産業機械科を卒業しました。その後日本、オーストラリア、ベトナム、中国、台湾、アメリカでそれぞれ日本語、英語、ベトナム語、中国語を使って仕事をしていました。現在使用している主な言葉は英語と日本語です。

◆ それぞれのことばはどこで、どのぐらい、どうやって学ばれましたか？

ベトナム語と中国語は小学校から高校卒業まで同時に勉強しました。英語は、当時のベトナムでは、高校から必修科目となっていました。日本語は、日本にわたってから文部省主催関西国際日本語学友会で 1 年半勉強しました。それから日本からオーストラリアへ移住し、オーストラリアで再度英語を勉強しました。

◆ その中で学びやすいことば、学びにくいことばがありましたか。それはどうしてですか。

ベトナム語と中国語は、母国語のため特に問題はありませんでした。日本語の外来語(カタカナ)は、私にとって難しかったです。それは、日本語の外来語が、ヨーロッパや北米から来ている言葉が日本語に変換されたもので、原語と発音が違っているためです。

また、日本語の敬語の使い方です。丁寧語とよく混同してしまいます。

英語は、意外と学びやすい言葉です。世界中で、英語を使っている人種があまりにもたくさんいるので間違っても、おかしくないからそれほど気を使いません。

◆ いろいろなことばができてよかったと思うことはなんですか。

ポケットに入っているお金の種類と同じで、種類が多ければ多いほどその国に行くのが便利です。

◆ 龍さんはエンジニアということですが、それぞれのことばで高度な専門用語を使ってお仕事をするのは大変なのではないかと思えます。なにかよい勉強方法があったら教えてください。

専門用語は、言葉から言葉へ変換しやすいので専門語の辞書があれば間に合います。その上、専門分野で使っている専門用語はその専門分野でしか使用されていないので、たとえば、自動車分野でエンジン関係の仕事に従事する場合、自動車のエンジン関係の専門用語を知っておけばよいのです。専門用語よりも現場用語の方が重要です。現場用語の勉強は、現場で体で覚えるしかないと思います。

◆ いろいろな国でいろいろなことばを使って留学や仕事、生活をするなかで苦労したことや難しいと思ったことがあれば聞かせてください。

国が違えば文化も違ってきますから、その国の文化と習慣を理解し尊重することが非常に大切です。これは一例ですが、オーストラリアのチームを日本へ研修に連れて行った時のことです。現場朝礼の時、オーストラリアのチームの中にアジア系のバックグラウンドを持つ人がいました。その人が胸の前で両腕を組みながら朝礼を聞いた時、日本の工場長がそれを見て大変怒りました。私も最初なぜ怒ったか理解できませんでしたが、その後話を聞いたところ、胸の前で両腕を組んだのを見て、行儀が悪いと思われたようです。ベトナムの場合、この両腕を組む行為は年配の方に対して敬意を持った姿勢なのです。ほんの少しのことでこのように誤解が生じる場合があります。難しいです。

◆ これから後輩たちはグローバル化が進む社会で生きていくことになりませんが、異文化環境で仕事や生活をする上で気をつけたほうがいいことはなんですか。

心の垣根をなくすことで異文化をより理解することができます。「垣根をなくす」とは人種、国別、宗教と信仰などの境をなくして「人間はみんな同じ」と考えることです。「私は、ベトナム人」、「あなたは、中国人」、「彼は、日本人」と区別しないことです。難しいことですが、お互いに頑張りましょう。

◆ 日本語を勉強している生徒や学生たちへ、ほかになにかアドバイスやメッセージがあればお願いします。

日本は、とても進んでいる国です。これから日本と交流する意味で、日本語はとても重要な道具です。苦にしないで楽しく日本語を勉強してください。必ず、役に立ちます、一生役に立ちます。